

Landschapsadvies Gravenstraat 7

Landschappelijk inrichtingsplan

Eelerwoude werkt

met passie aan een mooi

en groen Nederland

Afbeelding 1. Luchtfoto van de omgeving

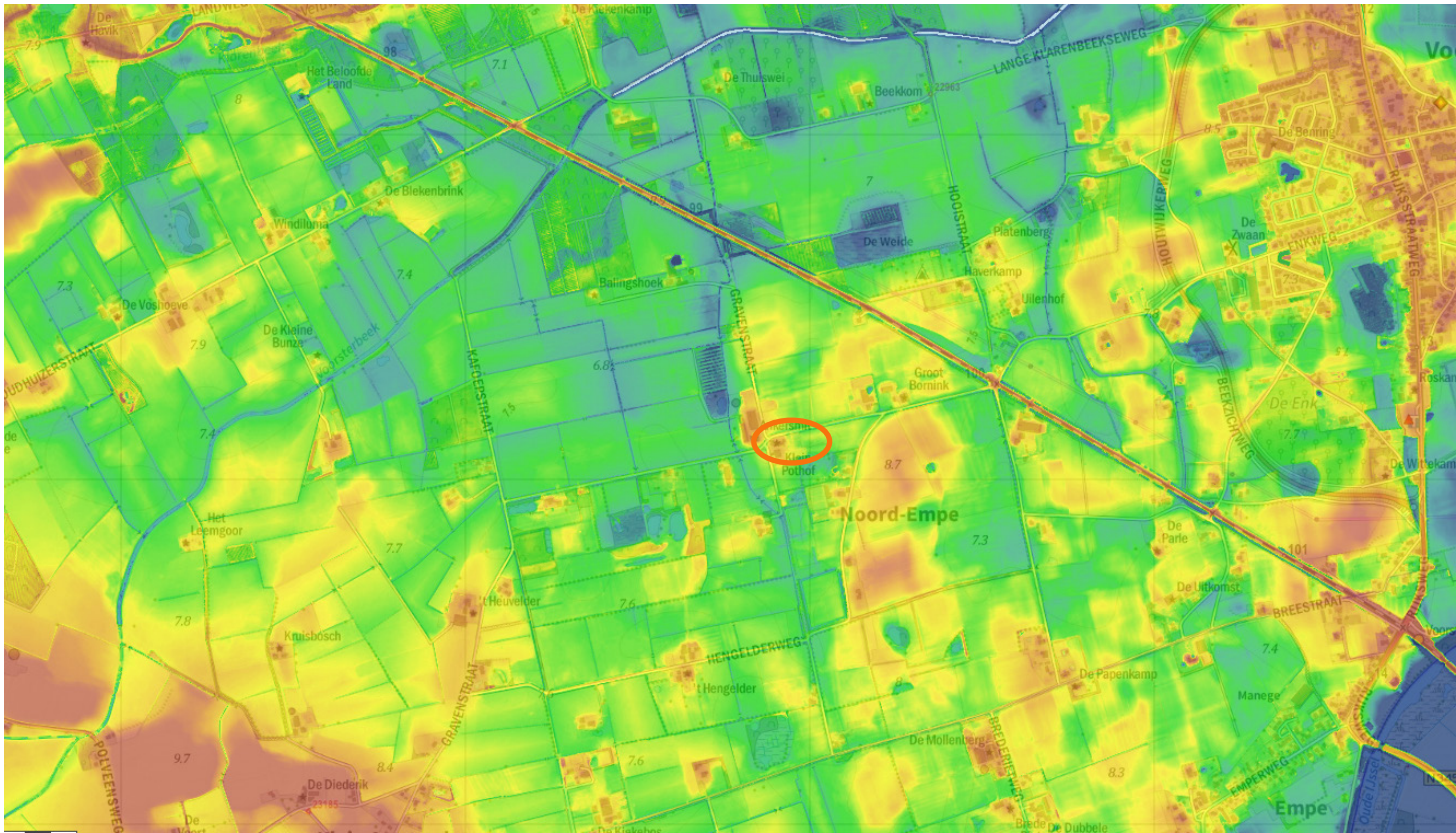

Afbeelding 2. Luchtfoto van het erf

Oud erf nieuwe invulling

De initiatiefnemer wil het erf Klein Pothof in Noord-Empe (Voorst) herontwikkelen. Het erf bestaat uit een historische schuur (reeds op kaart in 1900). Deze wordt verbouwd tot praktijkruimte. De bestaande woning op het erf wordt afgebroken en opnieuw opgebouwd. De schuren achter op het erf (gebouwd in de jaren '70) worden gesloopt. De historische schuur en de schuren achter op het erf zijn in vervallen staat. Van de rijke historische geschiedenis van het erf, is nu weinig waar te nemen in het veld.

In deze hand-out staat de schetsopzet voor de nieuwe invulling van dit historische erf. De schets benut kansen om het landschap te herstellen op het erf. Ook beredeneert de schets vanuit de traditionele opbouw van historische erven. Daarnaast wordt ook beleving en privacy meegenomen in het schets.

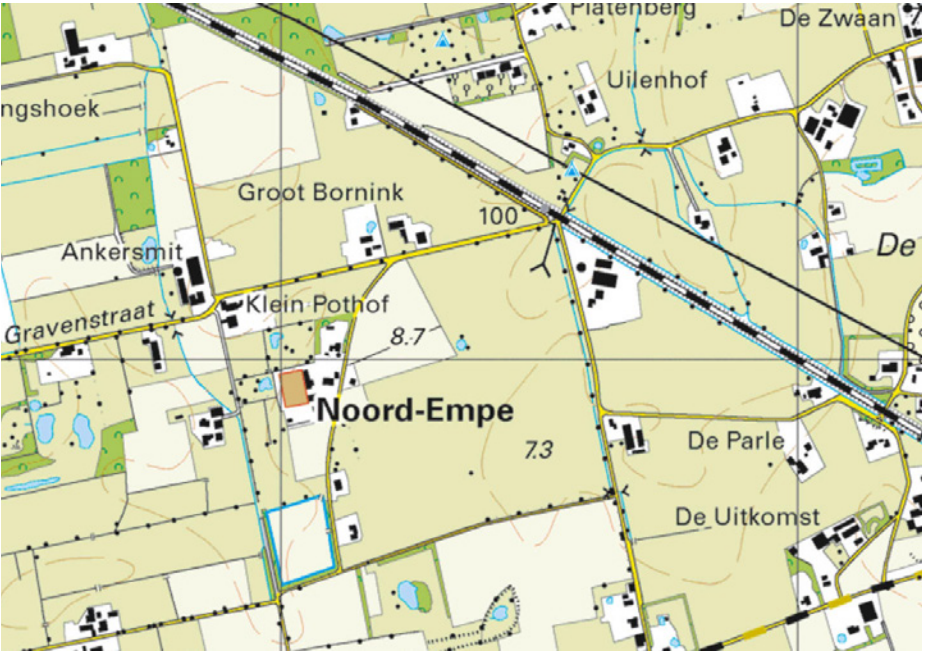
Afbeelding 3. Hoogtekaart van de omgeving: Het gebied ligt tussen de uitlopers van de Veluwe en de hogere rug waarop Voorst is gegroeid

Afbeelding 4. Kaart uit 1850

Afbeelding 5. Kaart uit 1950

Afbeelding 6. Kaart uit 2010

Historische ontwikkeling omgeving erf

Het erf is gebouwd in het gebied tussen de Boven Loenensche beek (nu de Voorsterbeek) en de IJssel, aan de rand van hogere gronden waarop enken, kampen en het dorp Voorst ontstaan zijn.

Het landschap werd al in de 19e eeuw ontgonnen. Het landschap bestond toen uit kleinschalige orthogonale percelen begroeid met bos of al grasland en akker. Op de historische kaart uit 1850 zijn erf Pothof (en het tegenoverliggende erf Stapelvoort, later Ankersmit) al genoteerd. De erven zijn opgericht op kleine hogere koppen in de rivierkom met oeverwalachtige vlakten. Het kleine schaalniveau van de vroeg ontgonnen rivierkom werd in de vorige eeuw steeds grootschaliger. Een open landschap was het resultaat eind vorige eeuw. In de laatste decennia is de kleinschaligheid deels hersteld, zeker rond Noord Empe. Hagen en laanbomen begrenzen percelen weer. Ook aan de noord- en oostgrens van het projectgebied.

Historische ontwikkeling erf

Het erf heeft transformaties ondergaan. De historische schuur op de kruising van de Gravenstraat is de stabiele factor in de tijd geweest. Het erf heeft sinds 1900 altijd uit meerdere gebouwen bestaan en heeft altijd een rijke groene omzooming gekend. In de jaren '70 zijn stallen gebouwd op de plek van een eerdere boomgaard. De laatste jaren is het erf in gebruik door paardenliefhebbers wat de uitstraling van het erf sterk heeft beïnvloedt. De schuren ten zuiden van de historische schuur zijn niet meer in gebruik en vervallen. Originele typische erfelementen, zoals boomgaard, hagen, siertuin zijn nagenoeg verdwenen. Ook bestaat de beplanting voornamelijk uit uitheems plantmateriaal (planten die niet uit onze klimaatzone komen en het meeste bijdragen aan het herstel van de biodiversiteit). Vele hekken scheiden de paardenbakken van elkaar.

Afbeelding 8. Te slopen woning en meest oostelijke inrit van het erf.

Afbeelding 9. Vervallen historische schuur met vlieropslag op de voorgrond (erf gezien vanuit het westen).

Afbeelding 10. Weg ten westen van het erf (inrit Gravenstraat 9). Laurier vormt de beplanting op de erfgrans.

Afbeelding 11. Te slopen schuur

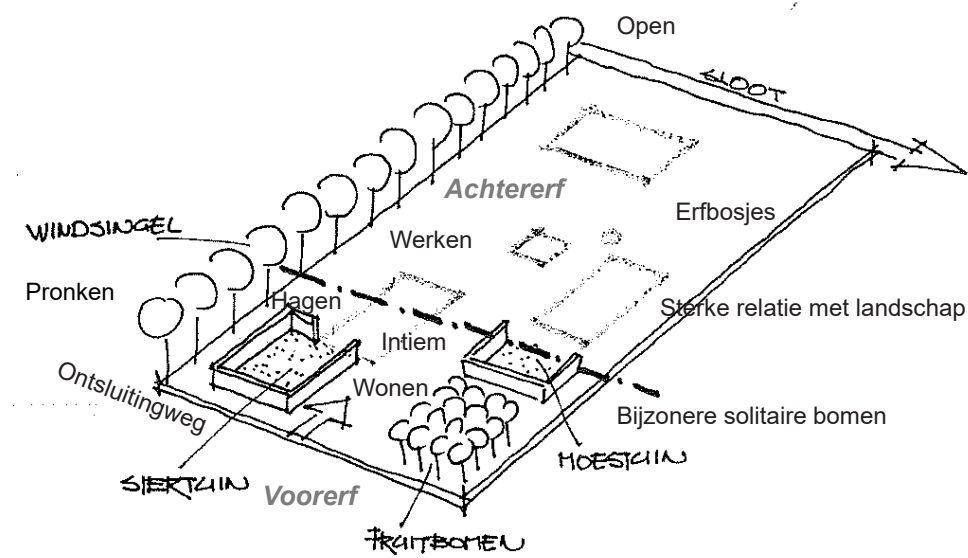
Afbeelding 12. Te slopen schuur

Afbeelding 13. Te slopen schuur

Historische erven hebben vaak dezelfde opbouw, omdat het gebruik van het erf 100 jaar geleden anders was dan op moderne erven. De historische erven hebben een duidelijke onderverdeling in een ‘voor’-erf en een ‘achter’-erf. Bij het voor- en het achtererf hoorden specifieke erfelementen, zoals een siertuin hoorde bij het voorerf, naar de weg of de omgeving gericht.

Uitgangspunt voor de schets: De ontwikkeling maakt mogelijk dat oude erfelementen weer op het erf een plek krijgen, zoals een boomgaard, heggen, solitaire bomen en een siertuin. Hierbij is de historische erfopbouw leidend.

Afbeelding 7. Algemene traditionele erfopbouw.

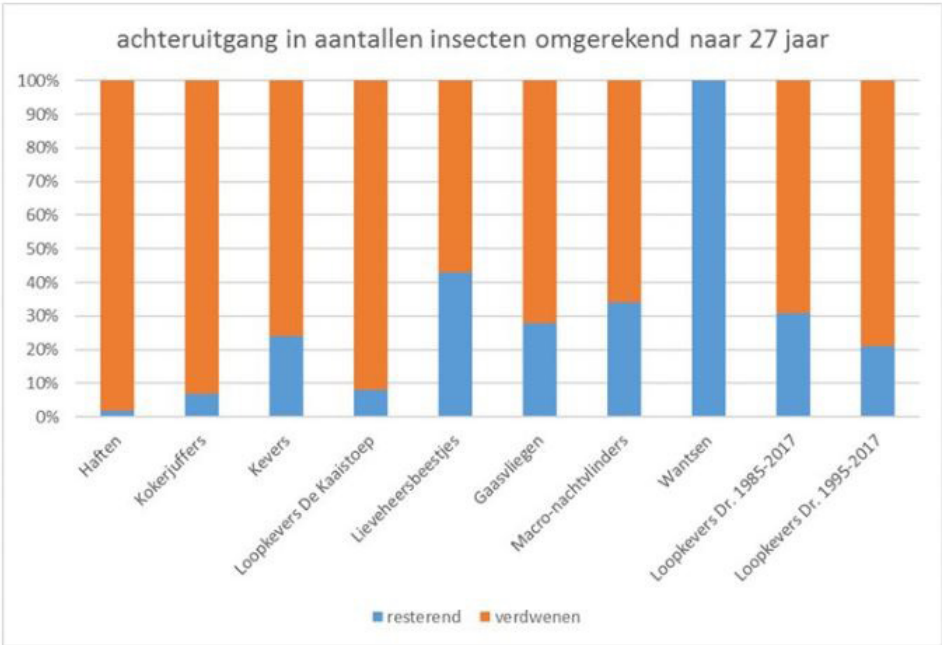
Beplanting

Bijdragen aan klimaatadaptatie en biodiversiteit

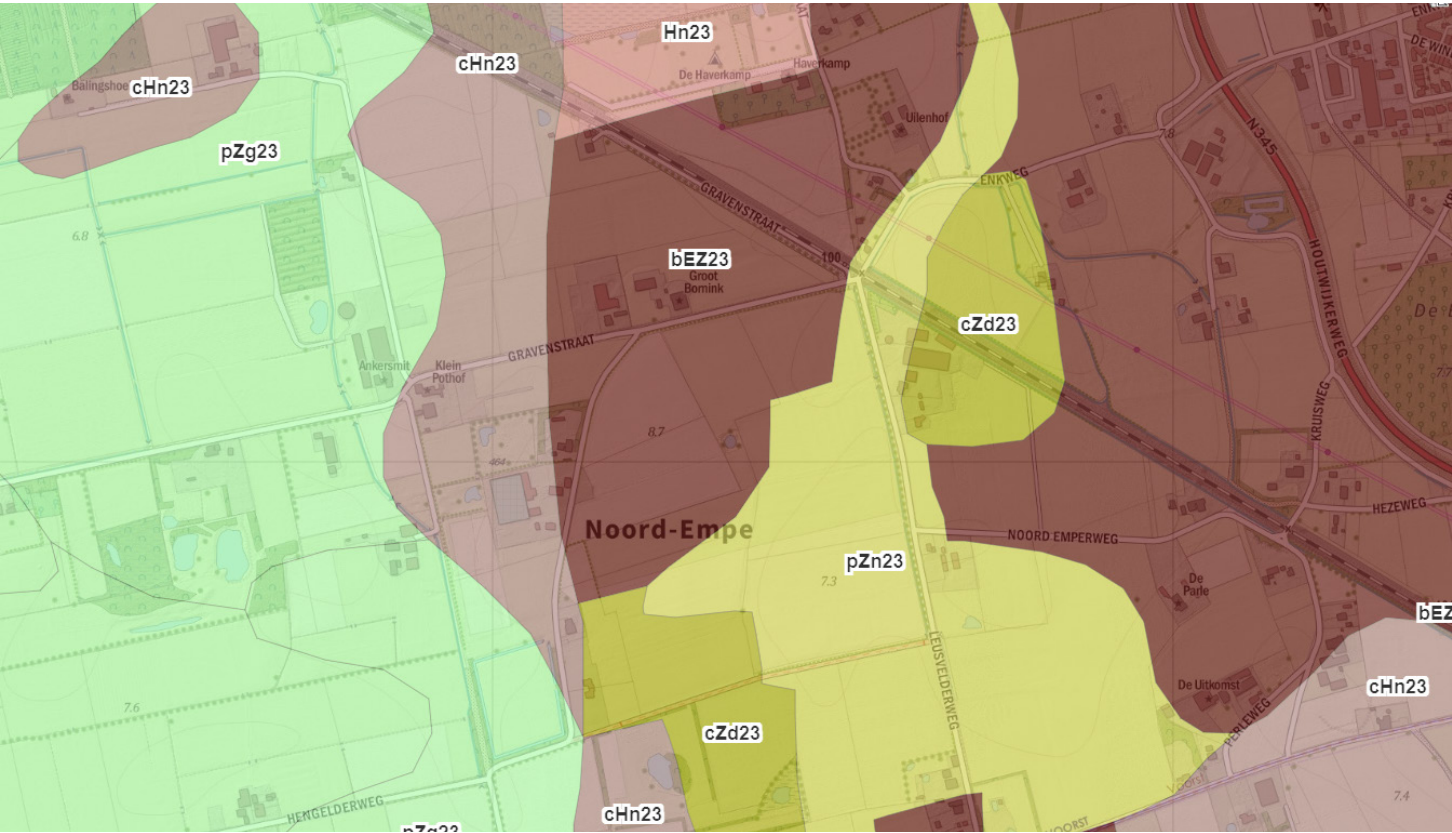
Door de dramatische afname van de biodiversiteit de afgelopen 100 jaar, vormt het bevorderen van de biodiversiteit een uitgangspunt voor de schets. Ook speelt de herontwikkeling in op klimaatverandering, door een veerkrachtige inrichting.

Uitgangspunt voor de schets:

- Bodem is leidend voor plantkeuze. Door te kiezen voor beplanting die past bij de bodem voorkom je uitval na aanplant;
- Gebruik van inheems, autochtoon plantmateriaal om de grootste bijdrage te leveren aan herstel van biodiversiteit;
- Regenwater infiltreren op eigen erf;
- Bij het aanplanten van bomen en struiken wordt bodemverbetering toegepast door het toevoegen van grond met een hoog organische stof gehalte (zoals Vivimus, Biovin of compost) . Met een gezonde bodem kan het groen floreren, wordt er meer water vastgehouden door planten en in de grond, wordt CO2 vastgelegd en zakt het regenwater makkelijker weg in de bodem. Inboet van inplant wat dood gaat in het eerste jaar is aanzienlijk minder.

Afbeelding 14. Afname van insecten leidt tot afname van de biodiversiteit

Afbeelding 15. Bodemkaart: De bodem van het projectgebied bestaat uit enkeleerdgrond (EZ23). Bomen en heesters die hier van nature op groeien zijn: Wintereiken, beuken, appel, boswilg, hulst, lijsterbes, peer, ruwe berk, vuilboom, wintereik, zomereik, vlier, taxus, framboos, klimop, brēm, haagbeuk, rozen.

Bijdrage aan biodiversiteit door te kiezen voor inheemse beplanting in plaats van uitheemse beplanting

Amerikaanse eik (uitheemse soort)

VS

Zomereik (inheemse soort)

Afbeelding 16. De uitbreiding van Intratuin Enschede dragen bij aan de verhoging van de biodiversiteit door aanplant van inheems plantmateriaal

Gravenstraat 7 Voorst

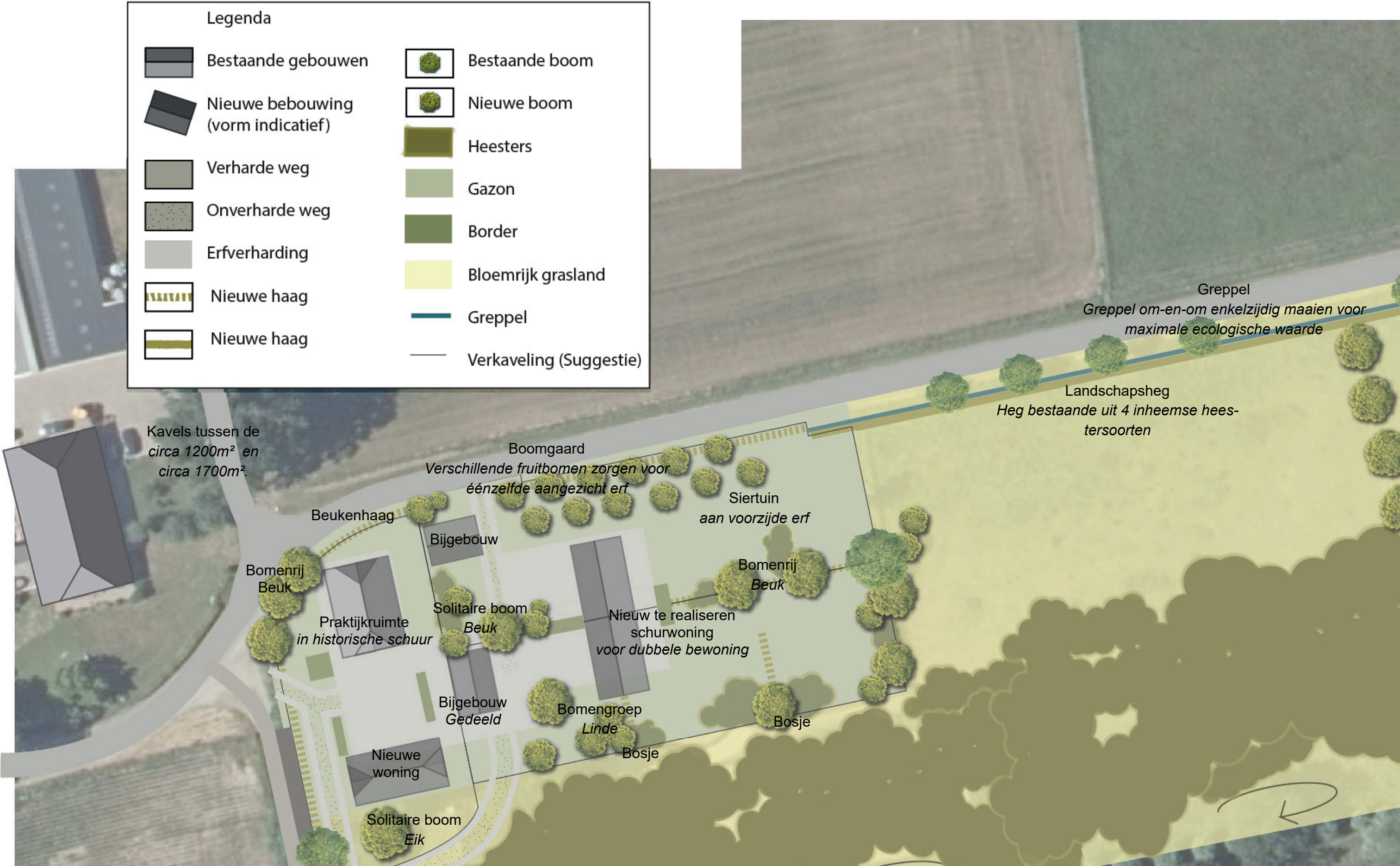
Inrichtingsschets

Afbeelding 17. Inrichtingsplan

Gravenstraat 7 Voorst

Inrichtingsschets

Afbeelding 18. Uitsnede inrichtingsplan

Afbeelding 19. Bloemenmengsel

Afbeelding 20. De ontwikkeling draagt bij aan de verhoging van de biodiversiteit door aanplant van inheems plantmateriaal

Uitgangspunten schets:

Nieuwe woning realiseren door twee-onder-één-kapper;

Samenhang tussen de gebouwen door landschap;

Verhogen kleinschaligheid van de projectlocatie door hagen, bomen en bos;

Gebruik traditionele erfelementen zoals boomgaard en hagen.

Uitgangspunten toekomstige bewoners

- *Privacy;*
- *Helderheid begrenzing eigendom;*
- *Eigen schuur (eventueel gedeeld);*
- *Eigen oprit;*
- *Zon/licht.*

Afbeelding 21. Inrichtingsplan met aanprijlingen beplantingsvakken

Voor het erfontwikkeling Klein Pothof is een beplantingsplan opgesteld. De keuze van beplanting is gebaseerd op inheemse soorten die zich kunnen vinden binnen de groeiomstandigheden van dit gebied. Daarnaast is er rekening gehouden met traditionele erfbeplanting en dat de nieuwe beplanting aan zal sluiten bij de huidige beplanting rondom het erf.

De nieuwe beplanting zal een meerwaarde geven aan de biodiversiteit in het rondom het gebied. De beplanting is voor vele bijen, vlinders, overige insecten en vogels zeer interessant. Het zal een bron worden van nectar en stuifmeel. Daarnaast zorgt het voor een prettige leefomgeving voor vele soorten en is het een extra voedselbron.

De huidige en nieuwe beplanting is indicatief ingetekend.

Bepantings

Nummer vak	Oppervlaktes totaal (m2)	Latijnse naam	Nederlandse naam	Type begroeiing	plantmaat	Kwaliteit	percentage van totaal (totaal =100%)	Aantal planten (stuks)	Mengingverband:
Bomen - 1		nvt Fagus sylvatica	Gewone beuk	Solitair	14-16	drdkl 3xv	100	3	nvt
2		nvt Betula pendula	Ruwe berk	Meerstammig	250/300	drdkl	100	1	nvt
3		nvt Malus domestica	Handappel	Hoogstam fruitboom	12/14	kl	25	3	driehoeksverband
		Pyrus communis	Handpeer	Hoogstam fruitboom	12/14	kl	25	3	driehoeksverband
		Prunus avium	Zoete kers	Hoogstam fruitboom	12/14	kl	25	3	driehoeksverband
		Prunus domestica	Pruim	Hoogstam fruitboom	12/14	kl	25	3	driehoeksverband
4		nvt Fagus sylvatica	Gewone beuk	Solitair	14-16	drdkl 3xv	50	1	nvt
		Tilia cordata	Winterlinde	Solitair	12-14	drdkl 3xv	25	2	nvt
		Betula pendula	Ruwe berk	Solitair	250/300	drdkl	25	2	nvt
5		nvt Quercus robur	Zomereik	Solitair	14-16	drdkl 3xv	100	1	nvt
6		nvt Tilia cordata	Winterlinde	Solitair	12-14	drdkl 3xv	100	3	nvt
7		nvt Fagus sylvatica	Gewone beuk	Solitair	14-16	drdkl 3xv	100	2	
8		nvt Betula pendula	Ruwe berk	Solitair	250/300	drdkl	66	2	nvt
		Tilia cordata	Winterlinde	Solitair	12-14	drdkl 3xv	33	1	nvt
9		nvt Populus nigra	Zwart populier	Solitair	12-14	drdkl	100	4	nvt
10		nvt Ulmus laevis	Fladderiep	Solitair	12-14	drdkl	100	4	nvt
Bos - 11	10000	Ilex aquifolium	Hulst	Bosplantsoen	40/60	blw	10	1000	wildverband
		Sorbus aucuparia	Wilde lijsterbes	Bosplantsoen	40/60	blw	15	1500	wildverband
		Carpinus betulus	Haagbeuk	Bosplantsoen	40/60	blw	10	1000	wildverband
		Fagus sylvatica	Gewone beuk	Bosplantsoen	60/80	blw	5	500	wildverband
		Quercus rober	Zomereik	Bosplantsoen	60/80	blw	5	500	wildverband
		Quercus petrea	Wintereik	Bosplantsoen	60/80	blw	5	500	wildverband
		Betula pendula	Ruwe berk	Bosplantsoen	40/60	blw	10	1000	wildverband
		Salix caprea	Boswilg	Bosplantsoen	40/60	blw	5	500	wildverband
		Sambucus nigra	Gewone vlier	Bosplantsoen	40/60	blw	10	1000	wildverband
		Frangula alnus	Vuilboom	Bosplantsoen	40/60	blw	10	1000	wildverband
		Rubus idaeus	Framboos	Bosplantsoen		pot	15	1500	wildverband
Beuken haag	160m	Fagus sylvatica	Gewone beuk	Bosplantsoen	40/60	blw	100	1440	dubbele rij
Landschappelijke haag	380m	Crataegus monogyna	Eensteilige meidoorn	Bosplantsoen	40/60	blw	25	65	enkele rij
		Acer campestre	Veldesdoorn	Bosplantsoen	40/60	blw	25	65	enkele rij
		Frangula alnus	Vuilboom	Bosplantsoen	40/60	blw	25	65	enkele rij
		Taxus baccata	Venijnboom	Bosplantsoen	40/60	blw	25	65	enkele rij
Heesters - H1	6	Cornus mas	Gele kornoelje	Heester	100/125	container	100	6	driehoeksverband
H2	9	Corylus avellana	Gewone hazelaar	Heester	100/125	container	60	6	driehoeksverband
		Cornus mas	Gele kornoelje	Heester	100/125	container	40	4	driehoeksverband
H3	20	Sambucus nigra	Gewone vlier	Bosplantsoen	40/60	blw	20	8	driehoeksverband
		Ribes rubrum	Aalbes	Bosplantsoen	60/90	blw	60	16	driehoeksverband
		Amelanchier lamarckii	Krentenboompje	Heester	200/250	kl	10	4	driehoeksverband
H4	4	Rosa rubiginosa	Egelantier	Bosplantsoen	60/100	blw 1+1	100	12	driehoeksverband
H5	7	Cornus mas	Gele kornoelje	Heester	100/125	container	40	3	driehoeksverband
		Berberis vulgaris	Zuurbes	Heester	30-50	pot	60	13	driehoeksverband
H6	10	Philadelphus virginal	Boeren jasmijn	Heester	100/125	pot	20	4	driehoeksverband
		Potentilla fruticosa 'Goldfinger'	Heesterganzerik	Heester	30/40	pot	40	16	driehoeksverband
		Rosa Canina	Hondsroos	Heester	40/60	blw	40	16	driehoeksverband